

**KULUTTAJAVIRASTON
TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2010**

KUV/1319/21/2009

VAIHTOEHTO 1*01. (32.40.01) Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomäärärahat 2 v)*

Momentille ehdotetaan nettomäärärahaa 5 796 000 euroa. Nettobudjetoitavina tuloina otetaan huomioon myös EU:lta saatavat tulot.

Määrärahaa saa käyttää myös:

Kuluttaja-lehden hinnan alentamiseen enintään 100 000 euroa.

Selvitysosa: Kuluttajaviraston tehtävänä on kuluttajan aseman turvaaminen ja vahvistaminen yhteiskunnassa. Kuluttajaviraston ylijohdaja toimii kuluttaja-asiamiehenä. Kuluttajaviraston yhteydessä toimii Euroopan Kuluttajakeskus, jonka toiminnasta puolet rahoittaa EU:n komissio.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2010:

Vaikuttavuus

— Kuluttajan asema on turvattu ja se vahvistuu yhteiskunnassa (sidosryhmäkysely 1–5: tavoite > 3,8; toteuma 2008: 3,8)

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2008	2009	2010
Tuoteturvallisuusvalvonta kohdentuu oikein riskinarvioinnin perusteella ja vakavaa vaaraa aiheuttavat kulutustavarat ja kuluttajapalvelut saadaan poistetuksi			
— Tuoteturvallisuusvalvonta: prioriteettiluokkaan 1 kuuluvien ilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika (pv)	10	< 42	< 42
Valmismatkan ostajan saatava on turvattu valmismatkaliikkeen konkurssitapauksessa			
— Valmismatkaliikevalvonta: maksettujen korvausten kattavuus -%	-	-	100
Kuluttajaoikeudellisen valvonnan hankkeet kohdentuvat kuluttajan kannalta merkityksellisiin aiheisiin ja ongelmiin ja parantavat kuluttajan oikeudellista asemaa			
— Kuluttajaoikeus: hankkeiden onnistuminen, itsearviointi ka. (1-5)	-	-	< 3
— Kuluttaja-asiamiehen kieltojen ja Markkinaoikeus hakemusten määrä	6	-	< 5
Kuluttajilla ja elinkeinonharjoittajilla on käytettävissään sisällöltään ajankohtaiset, helppokäyttöiset ja itsepalveluna sujuvasti toimivat Kuluttajaviraston verkkopalvelut			
— Kuluttajavalistus: verkkopalveluiden asiakastytyvyisyys	4,1	-	> 4,0
— Kuluttajavalistus: verkkopalvelujen käyntimäärä / kk	111 000	100 000	115 000
Maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuus			
— Kuluttajalehden kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen (%)	95	94	94
— Valmismatkaliikerekisterin maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuus (%)	60	-	100

Määrärahan arvioitu jakautuminen tulosalueittain

	2008		2009		2010	
	toteuma 1 000 €	%	varsinainen talousarvio 1 000 €	%	esitys 1 000 €	%
Tuoteturvallisuus	962	16	1 004	17	940	16
Valmismatkaliikkeiden valvonta	218	4	166	3	30	0,5
Kuluttajaoikeus	1860	30	1 949	32	1950	34
Valistus ja viestintä	1945	32	1 942	32	1930	33
Alue- ja paikallishallinnon ohjaus ja koulutus	837	14	667	11	720	12
Yhteisrahoitteinen toiminta	240	4	249	4	205	4
Palvelut muille virastoille	74	1	65	1	21	0,5
Yhteensä	6 136	100	6 042	100	5 796	100

Momentin mitoituksessa on otettu huomioon neljän henkilötyövuoden vähentyminen tuottavuustoimien vuoksi.

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2008 toteutuma	2009 varsinainen talousarvio	2010 esitys
Bruttomenot	7 001	6 929	6 751
Bruttotulot	865	887	955
Nettomenot	6 136	6 042	5 796
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	672		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	647		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Keva-maksu (missä kertaluonteista vähennystä 21 000 euroa)	-92
Palkkojen tarkistukset	62
Tuottavuustoimet	-212
YHTEENSÄ	-242

2010 talousarvio	5 796 000
2009 talousarvio	6 042 000
2008 tilinpäätös	6 111 000

LIITEMUISTIO VAIHTOEHTO 1**32.40.01 Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomäärärahat 2 v)**

Momentille ehdotetaan (netto)määrärahaa 5 796 000 euroa. Vuoden 2009 määräraha on 6 042 000 euroa. Vuodelta 2008 siirtyi vuodelle 2009 määrärahaa 646 986 euroa. Vuodelle 2010 arvioidaan siirtyvän 100 - 200 000 euroa.

Siirtyneen ja siirtyvän määrärahan syyt: Vuodelta 2008 vuodelle 2009 siirtyneiden erien määrä vähentyi noin 25 000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Siirtyvien erien määrä oli noin 11 % toiminnan nettomenoista. Kuluttajaviraston toiminnan luonne edellyttää jonkin verran siirtyvää määrärahaa, mm. maksullisen toiminnan tulojen vuosittaisten vaihtelujen tasaamiseksi ja kuluttaja-asiamiehen avustustoimintaan liittyvään oikeudenkäyntikuluriskiin varautumiseksi.

Vuosina 2006-2008 Kuluttajaviraston toimintamenojen nettomenot ovat vaihdelleet 5,9 ja 6,3 miljoonan euron välillä. Kuluttajavirastolle kehyspäätöksessä (VN:n kehyspäätös 26.3.2009) osoitettu toimintameno määräraha 5 796 000 euroa on vuodelle 2010 riittävä, vaikka nettomenojen arvioidaan olevan noin 6,0-6,2 miljoonaa euroa vuonna 2010. Tämä aiheuttaa sen, että siirtyvien määrärahojen määrä tulee pienentymään.

Perustelut olennaisimmille muutoksille vuoden 2009 talousarvioon nähden:**Työ- ja elinkeinoministeriön tuottavuusohjelma:**

Kuluttajavirastolle on vuodelle 2010 asetettu tuottavuusohjelmassa tavoitteiksi yhteensä 4 henkilötyövuoden ja 212 000 euron vähennystavoitteet.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

	2008 toteuma	2009 tavoite	2010 tavoite
Henkilötyövuosien kehitys	89,9	89,5	85,5
Henkilöstön hyvinvointi paranee			
— sairauspoissaolot/htv	13,2	< 11,0	< 12,0
— lyhytaikaiset sairauspoissaolotapaukset (1-3 pv)	225	< 201	< 200
— työtyytyväisyysindeksi (1-5, naiset/miehet)	3,6/3,7	3,8/3,8	3,8/3,8
Organisaation osaaminen kasvaa			
— koulutuspäivät/htv	4	5	5,5
— pätevyysinvestoinnit, euroa/htv	1 429	1 850	1 900
Organisaation työnantajakuva on houkutteleva			
— lähtövaihtuvuus, %	9,7	< 1,0	< 4,5
— työhakemukset/avoin työpaikka	44	> 30	> 30

Toimintamenojen kehitys (1 000 euroa):

2007 käytetty ml. siirtyneet	2008 käytetty ml. siirtyneet	2009 talousarvio	2010 VN:n kehyspäätös	2010 talousarvioehdotus
5 858	6 136	6 042	5 796	

VAIHTOEHTO 2*01. (32.40.01) Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomäärärahat 2 v)*

Momentille ehdotetaan nettomäärärahaa 6 038 000 euroa. Nettobudjetoitavina tuloina otetaan huomioon myös EU:lta saatavat tulot.

Määrärahaa saa käyttää myös:

Kuluttaja-lehden hinnan alentamiseen enintään 100 000 euroa.

Selvitysosa: Kuluttajaviraston tehtävänä on kuluttajan aseman turvaaminen ja vahvistaminen yhteiskunnassa. Kuluttajaviraston ylijohtaja toimii kuluttaja-asiamiehenä. Kuluttajaviraston yhteydessä toimii Euroopan Kuluttajakeskus, jonka toiminnasta puolet rahoittaa EU:n komissio. Palveludirektiivi (2006/123/EY) on pantava kansallisesti täytäntöön 28.12.2009 mennessä. Palveludirektiivin edellyttämä hallinnollinen yhteyspiste perustetaan Kuluttajavirastoon, minkä vuoksi määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon 242 000 euron lisäys.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2010:

Vaikuttavuus

— Kuluttajan asema on turvattu ja se vahvistuu yhteiskunnassa (sidosryhmäkysely 1–5: tavoite > 3,8; toteuma 2008: 3,8)

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2008	2009	2010
Tuoteturvallisuusvalvonta kohdentuu oikein riskinarvioinnin perusteella ja vakavaa vaaraa aiheuttavat kulutustavarat ja kuluttajapalvelut saadaan poistetuksi			
— Tuoteturvallisuusvalvonta: prioriteettiluokkaan 1 kuuluvien ilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika (pv)	10	< 42	< 42
Valmismatkan ostajan saatava on turvattu valmismatkaliikkeen konkurssitapauksessa			
— Valmismatkaliikevalvonta: maksettujen korvausten kattavuus -%	-	-	100
Kuluttajaoikeudellisen valvonnan hankkeet kohdentuvat kuluttajan kannalta merkityksellisiin aiheisiin ja ongelmiin ja parantavat kuluttajan oikeudellista asemaa			
— Kuluttajaoikeus: hankkeiden onnistuminen, itsearviointi ka. (1-5)	-	-	< 3
— Kuluttaja-asiamiehen kieltojen ja Markkinaoikeus hakemusten määrä	6	-	< 5
Kuluttajilla ja elinkeinonharjoittajilla on käytettävissään sisällöltään ajankohtaiset, helppokäyttöiset ja itsepalveluna sujuvasti toimivat Kuluttajaviraston verkkopalvelut			
— Kuluttajavalistus: verkkopalveluiden asiakastytyvyisyys	4,1	-	> 4,0
— Kuluttajavalistus: verkkopalvelujen käyntimäärä / kk	111 000	100 000	115 000
Palveludirektiivin mukainen hallinnollinen yhteyspiste on toiminnassa			
Maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuus			
— Kuluttajalehden kustannusvastaavuus hintatuen jälkeen (%)	95	94	94
— Valmismatkaliikerekisterin maksullisten suoritteiden kustannusvastaavuus (%)	60	-	100

Määrärahan arvioitu jakautuminen tulosalueittain

	2008		2009		2010	
	toteuma 1 000 €	%	varsinainen talousarvio 1 000 €	%	esitys 1 000 €	%
Tuoteturvallisuus	962	16	1 004	17	920	15
Valmismatkaliikkeiden valvonta	218	4	166	3	25	0,5
Kuluttajaoikeus	1860	30	1 949	32	1900	31,5
Valistus ja viestintä	1945	32	1 942	32	1890	31,5
Alue- ja paikallishallinnon ohjaus ja koulutus	837	14	667	11	700	12
Palveludirektiivin mukainen hallinnollinen yhteyspiste	-	-	-	-	383	6
Yhteisrahoitteinen toiminta	240	4	249	4	200	3
Palvelut muille virastoille	74	1	65	1	20	0,5
Yhteensä	6 136	100	6 042	100	6 038	100

Momentin mitoituksessa on otettu huomioon neljän henkilötövuoden vähentyminen tuottavuustoimien vuoksi ja palveludirektiivin mukaisen hallinnollisen yhteyspisteen toimintaan neljän henkilötövuoden lisäys.

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2008 toteutuma	2009 varsinainen talousarvio	2010 esitys
Bruttomenot	7 001	6 929	6 993
Bruttotulot	865	887	955
Nettomenot	6 136	6 042	6 038
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	672		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	647		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Keva-maksu (missä kertaluonteista vähennystä 21 000 euroa)	-92
Palkkojen tarkistukset	62
Tuottavuustoimet	-212
Palveluelinkeinojen hallinnollinen yhteyspiste	242
YHTEENSÄ	0

2010 talousarvio	6 038 000
2009 talousarvio	6 042 000
2008 tilinpäätös	6 111 000

LIITEMUISTIO VAIHTOEHTO 2

32.40.01 Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomäärärahat 2 v)

Momentille ehdotetaan (netto)määrärahaa 6 038 000 euroa. Vuoden 2009 määräraha on 6 042 000 euroa. Vuodelta 2008 siirtyi vuodelle 2009 määrärahaa 646 986 euroa. Vuodelle 2010 arvioidaan siirtyvän 100 - 200 000 euroa.

Siirtyneen ja siirtyvän määrärahan syyt: Vuodelta 2008 vuodelle 2009 siirtyneiden erien määrä vähentyi noin 25 000 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Siirtyvien erien määrä oli noin 11 % toiminnan nettomenoista. Kuluttajaviraston toiminnan luonne edellyttää jonkin verran siirtyvää määrärahaa, mm. maksullisen toiminnan tulojen vuosittaisten vaihtelujen tasaamiseksi ja kuluttaja-asiamiehen avustustoimintaan liittyvään oikeudenkäyntikurssiin varautumiseksi.

Perustelut olennaisimmille muutoksille vuoden 2009 talousarvioon nähden:

Työ- ja elinkeinoministeriön tuottavuusohjelma:

Kuluttajavirastolle on vuodelle 2010 asetettu tuottavuusohjelmassa tavoitteiksi yhteensä 4 henkilötyövuoden ja 212 000 euron vähennystavoitteet.

Palveludirektiivin edellyttämän palveluelinkeinojen yhteyspiste:

Palveludirektiivi (2006/123/EY) on pantava kansallisesti täytäntöön 28.12.2009 mennessä. Palveludirektiivin määräykset ja velvoitteet hallinnollisesta yhteistyöstä ja verkostosta edellyttää yhteyspisteen perustamista. Palveluelinkeinojen yhteyspisteen tehtävänä on koordinoida yhteistyötä kansallisesti sekä muihin jäsenvaltioihin ja komissioon päin. Nykyisen lakiluonnoksen mukaan yhteyspiste on tarkoitus perustaa Kuluttajavirastoon. Palveluelinkeinojen sääntelyä ja valvontaa koskeva tiedon keskittäminen yhteen yksikköön toisi merkittäviä tehokkuusetuja ja auttaisi palveludirektiivin soveltamisalaan kuuluvia viranomaisia direktiivin velvoitteiden noudattamisessa. Esitys yhteyspisteen perustamisesta Kuluttajavirastoon on kuitenkin vielä riippuvainen budjettirahoituksesta ja Kuluttajavirastolle 26.3.2009 (VN) annetuissa vuoden 2010 määrärahaehyöksessä ei ole tätä huomioitu.

Asiointipiste on suunniteltu toteutettavaksi Suomessa virtuaalisesti Yrityssuomi.fi- ja EnterpriseFinland.fi-verkkopalvelujen osaksi, johon asiakkaat ohjataan joko suoraan tai yritysneuvojen vuonna 2010 aloittavan valtakunnallisen yritysneuvontapuhelimen tai TE-keskusten toimipisteiden kautta. Virtuaalinen malli edellyttää tahoja, joka alkuvaiheen perustamisen jälkeen ylläpitää, koordinoi ja kouluttaa viranomaisten tiedontuottajaverkostoa. Tämä tehtävä on tarkoituksenmukaista hoitaa kansallisessa yhteyspisteessä. Vastaanottajien neuvonnassa voidaan hyödyntää Euroopan Kuluttajakeskuksen toimintamalleja ja verkostoa, joten tämäkin tehtävä kannattaa hoitaa kansallisessa yhteyspisteessä siinä tapauksessa, että se sijoitetaan Kuluttajavirastoon. Lisäksi lakiesityksen mukaan kuluttaja-asiamiehelle tulee uusi tietojenantovelvollisuuden valvontatehtävä, joka edellyttää myös kansainvälisen valvontayhteistyön tehostamista. Kuluttajavirasto / kuluttaja-asiamies toimiikin jo nyt CPC-verkoston kansallisena yhteyspisteenä.

Valvontatehtävää lukuun ottamatta tehtävät ovat suurelta osin uusia ja osin erilaisia kuin Kuluttajaviraston tämän hetkiset ydintehtävät. Tehtävät edellyttävät sellaista EU:n ja kansallisen elinkeinolainsäädännön tuntemusta sekä hallinnollista osaamista, mitä Kuluttajavirastossa ei entuudestaan ole. Lisäksi tehtävä edellyttää panostamista verkkopalvelujen kehittämiseen ja ylläpitämiseen. Avunpyyntöjen ja tiedusteluiden välittämiseen on tarkoitus rakentaa sisämarkkinoiden tietojärjestelmällä IMI:llä (Internal Market Information System) hoidettavaksi. IMI:n käyttöönotto ja ylläpito edellyttävät lisäksi laajoja koulutus- ja koordinaatiovelvoitteita suhteessa palveludirektiivin ja muun EU-lainsäädännön toimeenpanosta vastaavaan valtionhallintoon.

Palveluelinkeinojen hallinnollisen yhteyspisteen perustamista ja toimintaa varten Kuluttajavirasto ehdottaa momentille 32.40.01 Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomäärärahat 2 v) lisämäärärahaa 240 000 euroa ja neljän (4) uuden viran perustamista.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otettavat muutokset (1 000 euroa)

Henkilöstökulut (4 htv)	+212
Muut kulut	+30
Vuosittainen lisärahoitus tarve	+242

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

	2008 toteuma	2009 tavoite	2010 tavoite
Henkilötyövuosien kehitys	89,9	89,5	89,5
Henkilöstön hyvinvointi paranee			
— sairauspoissaolot/htv	13,2	< 11,0	< 12,0
— lyhytaikaiset sairauspoissaolotapaukset (1-3 pv)	225	< 201	< 200
— työtyytyväisyysindeksi (1-5, naiset/miehet)	3,6/3,7	3,8/3,8	3,8/3,8
Organisaation osaaminen kasvaa			
— koulutuspäivät/htv	4	5	5,5
— pätevyysinvestoinnit, euroa/htv	1 429	1 850	1 900
Organisaation työnantajakuva on houkutteleva			
— lähtövaihtuvuus, %	9,7	< 1,0	< 4,5
— työhakemukset/avoin työpaikka	44	> 30	> 30

Toimintamenojen kehitys (1 000 euroa):

2007 käytetty ml. siirtyneet	2008 käytetty ml. siirtyneet	2009 talousarvio	2010 VN:n kehyspäättös	2010 talousarvioehdotus
5 858	6 136	6 042	5 796	

VAIHTOEHTO 1:*31. Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään määrärahaa 4 511 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain (713/2000) mukaisen korvauksen maksamiseen talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottajille,
- 2) projektihenkilöstön palkkaukseen Kuluttajavirastoon sekä
- 3) talous- ja velkaneuvojien koulutukseen ja materiaalin tuottamiseen.

S e l v i t y s o s a: Talous- ja velkaneuvontapalveluiden järjestämisestä maksettava korvaus määrätään työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamien perusteiden mukaan siten, että se vastaa palvelun tuottamisesta aiheutuvia tarkoitukseenmukaisia menoja. Korvaus maksetaan lääninhallituksen kanssa sopimuksen tehneelle kunnalle tai muulle palveluntuottajalle. Korvauksen maksatuksesta kunnille huolehtii Kuluttajavirasto ja muulle palveluntuottajalle lääninhallitus.

Talous- ja velkaneuvontaan käytettiin vuonna 2008 yhteensä 162 henkilötyövuotta (142 htv neuvojat ja 20 htv avustajat). Valtion korvaus kattoi talous- ja velkaneuvonnan kuluista noin 60 %. Erot kuntien palvelukyvyn välillä ovat suuret.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti toiminnalle seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2010:

Vaikuttavuus

— talous- ja velkaneuvonta helpottaa velallisen asemaa luottojen järjestelyssä sekä tukee velallisten elämänhallinnan paranemista ja ehkäisee syrjäytymistä

Toiminnallinen tuloksellisuus

— asiakkaiden keskimääräinen jonotusaika on korkeintaan 60 päivää

— talous- ja velkaneuvontayksiköiden toiminta kehittyi laatu- ja prosessityön avulla siten, että asiakkaiden mahdollisuudet saada neuvontaa tasapuolistuvat

2010 talousarvio	4 511 000
2009 talousarvio	4 611 000
2008 tilinpäätös	4 611 000

LIITEMUISTIO VAIHTOEHTO 1**32.40. 31 Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille ehdotetaan (netto)määrärahaa 4 511 000 euroa. Vuoden 2009 määräraha on 4 611 000 euroa. Vuodelta 2008 siirtyi vuodelle 2009 määrärahaa 36 138,74 euroa. Vuodelle 2010 arvioidaan siirtyvän 0 euroa.

Määrärahan arvioidaan kattavan neuvojen ammattitaidon ylläpitämisen (60 000 euroa) ja tämän jälkeen noin 65 prosenttia 162 (142 neuvojaa ja 20 avustajaa) henkilötyövuoden palkkamenoista. Palkkamenoista 35 % (2 412 000 euroa) ja toiminnalliset yleiskulut (1 373 000 euroa) jäisivät kuntien katettaviksi.

142 neuvojan ja 20 avustajan henkilöstökulut	6 863 000 euroa
koulutus	60 000 euroa
toiminnalliset yleiskulut (n. 20 %)	1 373 000 euroa
YHTEENSÄ	8 296 000 euroa

Talous- ja velkaneuvojilla oli vuonna 2008 yhteensä 30 600 asiakastapaamista. Asiakkaiden jonotusajat ensimmäiselle käynnille vaihtelevat. Pisin jonotusaika oli 120 päivää, kun vastaavasti toiseen yksikköön saattoi päästä välittömästi. Neljäntoista neuvontayksikön alueella joutui asiakas jonottamaan yli 60 päivää (neuvontayksiköitä yhteensä 58). Voimakkain paine neuvontaan pääsemiseksi kohdistuu suuriin asutuskeskuksiin.

Talous- ja velkaneuvonnan selvitysmiehen Kirsti Rissasen tekemässä raportissa (26.2.2009) on esitetty, että kuntien rahoitustilanteen kiristymisen sekä talous- ja velkaneuvonnassa havaittujen puuteiden korjaamiseksi ja neuvonnan kehittämiseksi valtion tulisi välittömästi lisätä määrärahoihin kuntien maksama osuus, joka vuonna 2007 oli noin 2,5 miljoonaa euroa. Lisäksi raportissa todetaan, että tarvitaan noin 4 miljoonaa euroa välttämättömän henkilöstön lisäämiseen ja toiminnan kehittämiseen. Talous- ja velkaneuvonnan vuosittaiseksi määrärahan tarpeeksi on esitetty 11 miljoonaa euroa.

Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä kehitys (1 000 euroa):

2007 käytetty ml. siirtyneet	2008 käytetty ml. siirtyneet	2009 talousarvio	2010 VN:n kehyspäättös	2010 talousarvioehdotus
4 643	4 629	4 611	4 511	

VAIHTOEHTO 2:*31. Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään määrärahaa 8 296 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain (713/2000) mukaisen korvauksen maksamiseen talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottajille,
- 2) projektihenkilöstön palkkaukseen Kuluttajavirastoon sekä
- 3) talous- ja velkaneuvojien koulutukseen ja materiaalin tuottamiseen.

S e l v i t y s o s a: Talous- ja velkaneuvontapalveluiden järjestämisestä maksettava korvaus määrätään työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamien perusteiden mukaan siten, että se vastaa palvelun tuottamisesta aiheutuvia tarkoituksenmukaisia menoja. Korvaus maksetaan lääninhallituksen kanssa sopimuksen tehneelle kunnalle tai muulle palveluntuottajalle. Korvauksen maksatuksesta kunnille huolehtii Kuluttajavirasto ja muulle palveluntuottajalle lääninhallitus.

Talous- ja velkaneuvontaan käytettiin vuonna 2008 yhteensä 162 henkilötyövuotta (142 htv neuvojat ja 20 htv avustajat). Valtion korvaus kattoi talous- ja velkaneuvonnan kuluista noin 60 %. Erot kuntien palvelukyvyyn välillä ovat suuret.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti toiminnalle seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2010:

Vaikuttavuus

— talous- ja velkaneuvonta helpottaa velallisen asemaa luottojen järjestelyssä sekä tukee velallisten elämänhallinnan paranemista ja ehkäisee syrjäytymistä

Toiminnallinen tuloksellisuus

— asiakkaiden keskimääräinen jonotusaika on korkeintaan 60 päivää

— talous- ja velkaneuvontayksiköiden toiminta kehittyi laatu- ja prosessityön avulla siten, että asiakkaiden mahdollisuudet saada neuvontaa tasapuolistuvat

2010 talousarvio	8 296 000
2009 talousarvio	4 611 000
2008 tilinpäätös	4 611 000

LIITEMUISTIO VAIHTOEHTO 2**32.40. 31 Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)**

Momentille ehdotetaan (netto)määrärahaa 8 296 000 euroa. Vuoden 2009 määräraha on 4 611 000 euroa. Vuodelta 2008 siirtyi vuodelle 2009 määrärahaa 36 138,74 euroa. Vuodelle 2010 arvioidaan siirtyvän 0 euroa.

Määrärahan arvioidaan kattavan neuvojen ammattitaidon ylläpitämisen (60 000 euroa), 162 (142 neuvojaa ja 20 avustajaa) henkilötyövuoden palkkamenot (6 863 000 euroa) ja 1 373 000 euroa toiminnallisia yleiskuluja.

142 neuvojan ja 20 avustajan henkilöstökulut	6 863 000 euroa
koulutus	60 000 euroa
toiminnalliset yleiskulut (n. 20 %)	1 373 000 euroa
YHTEENSÄ	8 296 000 euroa

Talous- ja velkaneuvojilla oli vuonna 2008 yhteensä 30 600 asiakastapaamista. Asiakkaiden jonotusajat ensimmäiselle käynnille vaihtelevat. Pisin jonotusaika oli 120 päivää, kun vastaavasti toiseen yksikköön saattoi päästä välittömästi. Neljätoista neuvontayksikön alueella joutui asiakas jonottamaan yli 60 päivää (neuvontayksiköitä yhteensä 58). Voimakkain paine neuvontaan pääsemiseksi kohdistuu suuriin asutuskeskuksiin.

Talous- ja velkaneuvonnan selvitysmiehen Kirsti Rissasen tekemässä raportissa (26.2.2009) on esitetty, että kuntien rahoitustilanteen kiristymisen sekä talous- ja velkaneuvonnassa havaittujen puuteiden korjaamiseksi ja neuvonnan kehittämiseksi valtion tulisi välittömästi lisätä määrärahoihin kuntien maksama osuus, joka vuonna 2007 oli noin 2,5 miljoonaa euroa. Lisäksi raportissa todetaan, että tarvitaan noin 4 miljoonaa euroa välttämättömän henkilöstön lisäämiseen ja toiminnan kehittämiseen. Talous- ja velkaneuvonnan vuosittaiseksi määrärahan tarpeeksi on esitetty 11 miljoonaa euroa.

Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä kehitys (1 000 euroa):

2007 käytetty ml. siirtyneet	2008 käytetty ml. siirtyneet	2009 talousarvio	2010 VN:n kehyspäättös	2010 talousarvioehdotus
4 643	4 629	4 611	4 511	

50. Valtionavustus kuluttajajärjestöille (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 206 500 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena kuluttajajärjestöjen ja Työtehoseura ry:n kotitalousosaston tukemiseen Kuluttajaviraston määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin kuluihin.

Selvitysosa: Kuluttajajärjestöt ovat kuluttajien etujärjestöjä, missä ominaisuudessa ne neuvovat kuluttajia sekä jakavat ja välittävät kuluttajatietoa. Työtehoseuran kotitalousosasto edistää tutkimuksella kotitalouksien toimivuutta ja tehokkuutta sekä kuluttajien toimintaedellytyksiä.

Vaikuttavuus

- Kotitalouksien toimivuus ja tehokkuus sekä kuluttajien omat toimintaedellytykset paranevat järjestöjen myötävaikutuksella.

Määrärahan arvioitu käyttö €

Suomen Kuluttajaliitto ry	780 000
Kuluttajat-Konsumenterna ry	126 500
Työtehoseura ry:n kotitalousosasto	300 000
Yhteensä	1 206 500

2010 talousarvio	1 206 500
2009 talousarvio	823 000
2008 tilinpäätös	823 000

Kuluttajavirasto esittää valtionavustukset järjestöjen esitysten mukaisina ministeriön harkittavaksi.

95. Ryhmäkanteen oikeudenkäyntikulut (arviomääräraha)

Momentille ehdotetaan 20 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ryhmäkannelain (444/2007) mukaisesta ryhmäkanteesta aiheutuneiden oikeudenkäyntikulujen maksamiseen.

Selvitysosa: Ryhmäkanneprosessin hoitaminen voi vaatia huomattaviakin resursseja, joita ei ole mahdollista ennakoida. Ryhmäkanteesta aiheutuu oikeudenkäyntikuluja valtiolle silloin, jos kuluttaja-asiamies häviää ajamansa kanteen.

2010 talousarvio	20 000
2009 talousarvio	20 000
2008 tilinpäätös	20 000